

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 5.

Indult Bétsből, Kedden, Július 15-dikén, 1828.

A' Fényes Porta Nyilatkoztatásának végezete.

Azon vádolásnak is, hogy a' Fényes Porta az Akkermani Egyezésnek tartózkodólag írta volna alá magát, hasonlóképpen semmi fundamentoma nintsen. A' mi a' Chatti-Sherifet illeti, mellyet a' Porta, több környülállások öszvejővén, kénytelen volt az Ottomanni Birodalom tartományaiban széllyel osztatni; hiszen világos az, hogy azon parantsolatok tzikkelyei különkülön véve, mellyeket a' F. Porta Tartományaiban kihirdettet, az ő belső állapotjára tartoznak, és azok egyedül őtet magát illetik; szinte olyan nyilván való dolog az is, hogy midőn valamely Hatalmasság önön alattvalóival így vagy amúgy beszél, az egy más Hatalmasságnak soha sem adhat arra okot, hogy azért panaszt tegyen vagy pert indítson. Azon hivatalos írásban, mellyet a' Nagy Vezér, Ribeaupierre Úrnak Konstantinápolyból lett eltávozása után, a' külső dolgokra ügyelő Orosz Ministerhez azonnal elküldött, nyilván és meghatározva kimondotta a' F. Porta, hogy Ő régi Systemája mellett folyvást és híven megmarad, és hogy Neki mindenkor a' legbarátságosabb tzeljait legyenek. Ha tehát az Orosz Udvar kívánta a' békességet fenntartani, mint azt Nyilatkoztatásában állítja; illendőbb és tzelerányosabb lett volna, magát a'

fennt nevezett íráshoz tartani; minthogy tsak az egymással való hivatalos közlések és a' Szerzódéseknek betűi azok, mellyekre, mint talpkövekre, a' Hatalmasságok alkudozásait építhetik, s mellyek szerént különködéseiket eligazíthatják. — De, még abban az esethen is, ha hogy a' Sz. Pétervári Kabinet előtt azon Proclamationak (Chatti-Sheriffnek) foglalata vagy értelme gyanúsnak tetszett volna; hiszen nem volt a' levelezés útja a' két Udvar között elzárva; Oroszországnak tsupán tsak a' fényes Portához kelle vala barátságosan és nyílt szízzel fordulnia s töle azok eránt világosítást kívánni; így minden kívánt magyarázatot könnyen megnyerhetett volna. De az Orosz Udvar nem ezt az útát választotta; sőt még tsak azon előadásoknak sem ada hitelt, mellyeket ezek felől más barátságos Hatalmasságok diplomatikus Agensei eleibe terjesztettek, kik még ma is Konstantinápolyban vagnak; és a' kik Mindnyájan igazi valóságában tudják a' Dolgot. Midőn tehát Oroszország ezt a' Proclamationiót sérelmeinek száma közé felveszi, nyilván kimutalja, hogy ő keresi a' szint, melly alatt a' F. Porta ellen vádot teremtessen és találjon. E' szerént tehát az a' vádolás, hogy az Akkermani Szerzódés olyan előre való feltétellel kötöttett legyen, hogy az ismét felbontassék és semmivé tétessék, annak

a' nyakába hárul vissza, a' ki a' hadizenetet elébb kibotsátotta: mert csak a' Tettek-ből lehet következéseket húzni.

A' mi az Orosz kereskedő hajók terheinek elvételét illeti; hálá legyen az Istennek a' főváros szükségei, az ország belső részeiből elegendőleg legendőképpen kipótoltatnak; hanem minthogy a' barátságos egybeköttetés ellenére is, a' mi kikötőhelyeink bezárattattak, hogy eléseget a' Görög Országban lévő Ottomanni seregeknek ne lehessen szállítani; kéntelen volt a' F. Porta Rumélia részeiből azt az élelmet küldeni Móreába, a' mellynek Konstantinápolyba kelle vala szállítódni; így már a' főváros e' részben fogyatkozást szenvedvén, azt a' módot kellett elővenni, a' melly hasonló esetekben másszor is elővétetelt; a' főváros szükségére gabonát Orosz kereskedőtől vett a' Kórmányszék, vagy pedig más barátságos Hatalmasságok alattvalóitól, és annak piatzi folyó árát megfizette. Minthogy ez az elő vett mód egyedül a' kikötőhelyek bezárattatása következése miatt vétegett elő; e' részben a' F. Portát szemrehányásokkal illetni nem lehet. Sőt ellenben, teljes jussa volna a' F. Portának, részszerént azon felszámíthatatlan kárért, mellyet a' Görög Insurreccio által szenvedett, 's mellynek tartósságát a' rebellesek eránt elcitol fogva kimutatott pártfogásnak kell tulajdonítani; részszerént a' Navarini veszély által, barátság külső színe alatt Nékie okozott véghetetlen veszteségért; részszerént több más okokból igen sokféle és igen fundamentomos panaszokkal állani elő; és igazán elmondhatni, hogy tulajdonképpen csak a' Fényes Portának van jussa, azon panaszolkodni; mert a' melly sérelmeket más Hatalmasságok kereskedéseik kárvallásai felől előhordtak, helytelenek, mivel minden ember tudja, hogy az utób-

bi öszveköttetések az Európai kereskedésnek még inkább nagyobb hasznot hajtottak.

A' mi azt a' vádat illeti, hogy a' F. Porta a' Persiai Udvar Orosz Ország ellen ingerlette; ez is egészen a' többi panaszok sorába tartozik, 's szint olly fundamentom nélkül való. Sohasem tartozott az a' F. Portának politikája közé, és méltóságával ellenkező dolognak is tartja, hogy Ő valamelly Hatalmasságot a' másik ellen fellázasszson. Nemhogy Ő ezt a' Persiai Udvarnál próbálta volna; sőt inkább minden gondját belső állapotjának elintézésére, és birodalma jó karba helyheztetésére fordította; és mint egyik félhez sem hajló Hatalmasságnak, nem is illett magát a' Persák és Oroszok között kiütött háborúba, ennek kezdetébe, végződésébe és az abból következett békességbe elegyíteni.

Arra nézve, hogy az Ottomanni Vezér tiszték a' Persiai határ széleknél hadi készületeket tettek, nyilvánvaló, hogy ezek csak szükségből vétegett előre vigyázásbeli rendelkezések voltak, mellyeket midőn két hatalmasság egy más ellen hadakozik, a' harmadik szomszéd hatalmasság mindenkor szokott tenni. Az a' gyanakodás, hogy ezen rendelkezéseknek Oroszország ellen ellenséges tzeljok volt, ollyan vád, mellynek teljességgel semmi józan fundamentoma nints, és ezt is a' többivel mindnyájával egy sorba kell állítani.

A' mi azt illeti, hogy az Orosz Udvar, nagy lelkűségből, az Oláhországi és Moldvai szegény lakosokat, a' mint mondja, oltalmazni igyekezik, melly oltalmazása neki a' F. Porta ellen való ellenséges panaszokra kimeríthetetlen forrásul szolgált; éppen nem az Oroszország valóságos tzelja, hogy ő ezen tartományok lakosait valósággal oltalmazza; hanem egyedül az, hogy a' F. Por-

tába bele köthessen, mint ez a többek között Ipsilantinak azon Vajdaságokban lett nyomorult megjelenéséből is kitészett, valamint legközelebb abból is, hogy az Orosz seregek azokba igazságtalanul és ellenséges módon beütöttek; a mit a nevezett tartományok ártatlan lakosaira ezen beütésből már elkövetkezett és még várható nyomoruságok bizonyítanak. Így tehát látjuk, hogy ezek a szerentsétlen Népek, kiknek szüntelenvaló védelmezéseket Oroszország magára vette, önön magának Oroszországnak elkövetett Tette által a háború minden sullyainak elszenvedésére kitétetnek. A F. Porta soha sem engedte meg, hogy az Ő alattvalóival, a szent törvényeknek ellenére, igazságtalanul bánjanak, vagy hogy azok nyomorgattassanak; mindenkor gondja volt arra, hogy a két Vajdaság lakosai az Ő igazságos országlása alatt tökéletes jó állapotban élhessenek. Régen tudja azt a Díván, hogy Oroszország készül, és feltett szándéka a határokat által hágni, és a F. Portának szint' olly könnyű mint hasznos lett volna, maga részéről hasonlóképpen seregeket küldeni be a Vajdaságokba; de erre nem vetemedett, csak azért, hogy ezen tartományoknak szegény lakosait a háborúi szenvedésektől megkémélje. Oroszország tehát az, a melly mind ezeket legkisebbé sem vévén tekintetbe, s ezen ellenséges lépést tévén, egyedül maga okozta mind azon szerentséllenségeket és nyomoruságokat, mellyekre a Vajdaságok lakosai, a történt dolgok következtetésébe, juttathatnak.

A legfőbb ítélőszék előtt, ha az ember mindent illendő és igazságos indulattal ítél meg; ha megfontolja, hogy Oroszország olly sok napfény világosságú jussokat, és olly sok igazságos panaszoikat, mellyekre a F. Porta fakadhatna, meg nem esmervén és megvetvén, az Ottomanni Kormányzék jámbor po-

litikáját és helyes jussait egyedül csak szakadatlan sorú roszz akarató lépéseivel, elforgatott magyarázataival és egyáltalában helytelen vádjaiával torkolja le; megfogja esmerni, melly igazságtalan ez a háború, mellyet Oroszország a F. Porta ellen indított; és valójában senki sem fog találkozni, a ki a F. Portának e részben helyes okoknál fogva valamit vétkül tulajdoníthatna.

A Mindenhatónak oltalma alatt, hívván az Ottomanni Birodalom és a Musulmán Nemzet szüntelen a legfelsőbb Valóságnak segedelmében, távol légyen tőle, hogy eltűggedne vagy bátorságát elvesztené, sőt inkább erősen eltökéllette magában, hogy, a szent törvény értelme szerént, ezen megtámadtatásnak rettenthetetlenül ellene áll. Mindazáltal a Fényes Porta egyszersmind az egész világ előtt nyilván és szentül vallja, hogy Ő a jelenvaló és jövő történetekben, mellyek olly sok országok nyugodalmát meg fogják háborítani, és talám egész Európa békességének fundamentomát is megrázzák, nem részesült.

Olly szándékból, hogy az igazság az egész világ előtt kihirdetessék, a Fényes Porta a jelenvaló Nyilatkoztatást adta ki.

O r o s z O r s z á g .

Az Odessai Újság a többek között ezeket írja Jun. 28-dikán. Nikolajeff mellett, melly az Ingul partján fekszik ott a hol abba a Bog vize belészakad, van egy hajóépítő intézet, Chersonhoz tíz mérföldnyire. Ott Jul. 9-dikén egy 84 ágyús újonnan készült lineahajót fogtak a vízbe lebotsátni; a honnan az későbbben a fekete tengerre megy. —

Ezen felírás alatt: Odessába megérkezett hajók Jun. 26-dikán, említtetik egy Helena nevű Nápolyi

hajó, melly Konstantzínápolyból nyoltz nap alatt ment Odessába és külömbféle portékákkal volt megterhelve. — Ugyán az nap érkezett Konstantzínápolyból egy Ausztriai Brigg is Bellerophon nevű, mellynek hajós kapitánya Vukassovich, ez is nyoltz nap alatt érkezett oda, 's meg volt terhelve horral és más portákákkal.

Egy valaki az Odessai Újságba két oltalmazó szernek leírását küldötte be a' Pestis ellen; mellyeknek egyike ebben áll: Vegyen az ember friss gyalog fényő bogyót, pirítsa vagy perkelje meg azt mint a' kávé, és megfőzvéen reggel kávé helyett annak levét igya, 's igyék belőle napjában többször is. Azt írja erről az oltalmazó szerrel a' Közlő; hogy a' Nagy Péter Országlása alatt sok Esthlandi és Lieflandi Nemesek, kik olyan Országban jártak, hol pestis uralkodott, ezen eszközzel élvén, attól szerentsésen megmenekedtek.

A' mint-Sz. Pétervárából írják, négy Orosz líneahajó és négy fregát indul ki az első kedvező széllel Kronstadtból. Ezt a' kis hajós sereget Seniaevin Admirális vezérli Coppenhágáig, a' hol annak vezérlését a' közép tengerre Ricord Contra-Admirális veszi által, míg az Gróf Heyden Vice Admirális hajós seregéhez tsatolja magát.

Görög Ország.

Minekutánna az Orosz Admirális a' Navarini ütközetben megrongált hajóit megigazgattatta és jó karba hozatta, visszatért azokkal Mórea felé, hogy Ibrahim mozgásait szemmel tartsa. Tsak hamar el is vett Castor nevű Orosz fregát egy Egyiptomi Korvetet, melly betegekkal, és Görög foglyokkal megrak-

va Módonból éjtszakának idején ki lop-ta magát 's Alexandriába szándékozott útját venni. Megtudván ezt Ibrahim Basa a' hajó elvétele ellen eleget protestált és annak vissza adatását kívánta; de hijában. A' hajón volt betegek és sebesek Módonhoz közel a' partra kirakattak, a' keresztyén rabok pedig kik 28-an voltak, 's közöttök 11 gyermek, szabadságba helyeztettek. A' hajó maga Orosz katonákkal 's hajósokkal megrakván, az Orosz hajós sereghez tsatoltott. A' rajta találtatott hivatalos írásokból kitetszik, hogy az Egyiptomi sereg közül a' Basa sok betegeket és haszonra nem fordítható katonákat kimustrált 's ezek közül már egynéhány százat kevés-sel ez előtt vissza is küldött két hajón Alexandriába, úgy hogy azokat éjtszaka evezvén ki a' Módoni kikötőből az egyesült Hatalmasságok vigyázó hajói észre nem vették. Szűkiben lévén Ibrahim serege az eleségnek, minden módon azon igyekszik, hogy a' hasznavehetetlen és tsak kenyér fogyasztó népet taborából kimustrálja. Az elfogott hajón találtatott írásokból az is kitetszik, hogy Ibrahim táborá Módon mellett 7 regimentből és egy osztály pattantyúsokból áll.

A' Görög Orzági Közönséges Újság szerént; minekutánna Ipsilanti Demeter, mint Osztályos Fővezér Megara térségén a' vezérlése alá bízott sereget megvizsgálta, 's azzal Capodistrias Viarionának, mint a' Hadi-Felvigyázat egyik tagjának jelenlétében hadi gyakorlásokat tartott, más nap Máj. 10-dikén az itt következő hirdetését osztotta ki a' nevezett Fővezér Capodistrias Viarionának az alatta szolgáló vezértisztek között.

„A' Kórmányszék parantsolatjából jelen valék közöttetek, hogy annak előm-be adott rendeléseit teljesítem. A' ti vi-

tézi hátorságtok és készségeitek a' Kormányszéket teljes jó reménységgel bízattatja.

Mostani helyheztetéseitek azt kívánja, hogy sok dolgot tekintelbe vegyetek és meggondoljatok: úgymint önnön magatok állapotját, a' Nemzetet és a' Kormányszéket. Ugy fontoltátok meg pedig mind ezt, és akkor teljesítettétek minden kötelességeiteket; ha a' katonai rendszabások szerint a' ti derék hazafi 's virtuos Fővezérteknak engedelmeskedtek.

„Tudja azt a' ti Fővezértek 's ti is tudjátok, hogy születéseitek földje, hazátok azt kívánja, hogy azt ismét elfoglaljátok. — Ez a' föld szabad és egykor híres Ország volt: mitsoda most, tudjátok. A' Szent Athéne szemeitek előtt vagyon, 's ez az Athéne széke a' hajdani Nemzeti ditsőségnek. Ne reménylőjétek, hogy addig a' Görög Országi száraz földet szabadnak láthassátok, míg Athéne Akropolisában félhold uralkodik.“

Tudja a' Fővezértek, ti is tudjátok, hogy a' mostani Kormányszék minden Görögöket úgy néz, mint fíjait, és sem a' Szigetek lakosait a' száraz földi Görögöktől, sem ezeket a' Peloponnésusiaktól meg nem különbözteti; mind ezeket jó fíjainak tartja, és anyai dajkálkodásának gyümölteit mindnyájok között felosztja; de hasonlóképpen ti is tartoztok mindnyájan ezt a' szerető anyát tisztelni és nékie engedelmeskedni, hogy ez által a' mennyire lehet a' nehézségek nagyságát és sokaságát, mellyek kötelességeitek teljesítését körülveszik, kevesítsétek.

A' Fővezér parantsolatja a' Haza szava ti hozzátok, és midőn ennek parantsolatját tisztelitek és annak engedelmeskedtek, akkor a' Haza szavát tisztelitek és azt teljesítitek.

„Nyúgoti Görög ország már kezd újra felelevenedni, 's ezen Rokonaitok hozzátok intézett szavára 's hívására, ti

az Akropolisból fogtok felelni, és ezt én, nem sokára, reménylem!!

Capodistrias Viario.

S z i t z i l i a.

A' Vezuv darab idő óta igen fenyegeti a' szomszéd vidék lakosait. Jun. 11-kén és 12-kén éjszakára kelve megindult, és nagy dühösséggel szórta vette ki a' megolvadt tüzes matériát (Lávát). A' következő reggel hasonlóképpen. A' Hegy szája vagy nyílása (a' Krater) annyira megnevekedett, hogy most 40 láb a' kerülete. A' felemelkedő füst- és hamu-oszlop többnyire vagy Somma vagy Ottajano felé hajlik; néha pedig egy kétszempillantásig egyenesen nyulik fel a' levegőbe. A' kút-vizek ugyan még eddig a' szomszéd helyeknek nem szállottak alá (e' szokott az előjele lenni a' dühös tűz-okadásnak): de a' belső földingást 's rázkódásokat minden körös körül lévő helyeken lehet tapasztalni, 's a' kénkö-szag meszszire megérzik.

Német Ország.

A' Würtembergi Király Jun. 28-kán adott az új Frantzia Követnek Fontenay Úrnak első audentziát, és Jun. 30-kán Friederichshafenbe elutazott, 's ott fogja a' Királyi Familiával együtt a' nyarat tölteni. Maria Dorottya Fő Hertzeg Asszony is Országunk Nádor-Ispányneja a' ki most édes Anyjánál Henriette Würtembergi Hertzeg Asszonynál Kirchheimban van, hasonlóképpen Friederichshafenbe fog utazni.

Tyrol-Ország.

A' Pármai Hertzegné Mária Ludovika Felsőges Urunk elsőszülött leánya Jun. 24-kén Innsbruckba 's onnan a' Sellrain völgyén keresztül a' szomszéd Havasok megnézésére egy útazást tett. Az idő ugyan nem igen kedve-

zett: de azért a' Hertzeg-Aszszony tzeljätöl nem állott el, 's részszerént gyalog, részszerént ülö-székbe vitetve a' Lisens Havas hegyre felment; 25-kén a' tenger színe felett 5900 láb magasságon egy zápor-esöt egy akkor hirtelen készített Sátor alatt elvart. A' nép mindennütt öröm-kiáltással fogadta és kísérté Ö Hertzegségét.

Spanyol Ország.

A' Seu d' Urgeli Várat Jun. 17-kén által adták a' Frantziák egy Spanyol Vadász-Regementnek, a' melly azt a' Király nevében elfoglalta. Melly alkalmatossággal a' Frantzia Tisztek megvendégelték a' Spanyol Tiszteket.

A' Király és a' Királyné Jun. 11-kén San Sebastianból ki indulván Vergara és Durango városokon keresztül Bilbaoba útaztak. — Azon Királyi Végzés, melly a' Spanyol Hadi Sereg Organisatioját el fogja intézni, kevés napok mulva ki fog hirdettetni (?)

Nagy Britannia.

London. Jun. 28-kán nagy Udvarlás volt a' Királynál, mellyen a' Ministereken kívül a' Canterburyi Érsek Lord Gower 'st.m. jelen voltak. Itésőbbben — Ö Felsége személyes Elölülése alatt — titkos Tanács tartatott. Mellynek végével a' Canterburyi Érsek, Hertzeg Wellington, Gróf Bathurst és Peel Úr a' Királynál audentzián voltak. — Stratford Canning Úr Julius elején fog Corfuba vissza indulni. A' Kurírja már előre elment Párisba. Maga Stratford Canning Úr csak azt várja, hogy Hertzeg Wellingtontól (de a' ki a' Bétsben lévő Anglus Követ Lord Cowley újabb leveleire várakozik) megérthesse mihez kellessék magát tartani.

Azon Lordok közt, a' kik Jun. 9-kén a' Catholicusok ellen adták voksáikat, 11 Hertzeg (Clarence, Cumberland, Wellington, Northumberland 'st.m.) 5 Érsek és 24 Püspök volt. A' kisebb részszel 10 Hertzeg (Gloucester, Sussex, Devonshire, Buckingham, Rutland 'st.m.) és 2 Püspök (a' Rochesteri és Norvichi) voksolt.

Mikor az Anglus Courier Jun. 21-kén azon Királyi Rendeléseket, mellyek által Frantzia Országban a' Jésuiták a' kis Papi Oskoláktól eltiltatnak, közölte Olvasóival, a' következő megjegyzéseket tette mellé: „Ezen új Rendelések nagy lármát csináltak Párisban. Különösen azért, mert a' Király nem volt egy értelemben a' Ministerokkal, a' honnan ezek közül hárman (la Ferronnays, Hyde de Neuville, és Roy Urak) le akarták tenni hivataljokat, ha a' Király azokat alá nem írja. A' Király engedett nekik — 's megmaradtak. Mi részünkről nem láthatjuk, mi volt legyen az a' rémítő veszély, mellytől Frantzia Ország rettegett. Ezen kis papi Oskolák megmaradhattak volna tovább is, úgy mint eddig állottak. A' Professorok mind derék emberek és jó tanítók voltak. Igen de Jésuiták! — Hiszen az haszontalanság; ez csak Popántz. Ok legálább nintsen reá, hogy Frantzia Ország attól rettegjen hogy nagyon vallásos találna lenni ha ötlet Papok 's Jésuiták nevelik.“

Jun. 21-kén Buonaparte-Wyse Aszszonyság, hogy magát kivégezhesse, Londonhoz közel a' Green-Parki Tsatornába ugrott, de szerentsére valaki az ott járók közzül meglátván kihúzta.

Irlandiában a' Clare Megyei Képviselő Fitzgerald Úr helyébe (a' ki Ministerré lett) egy Catholicus, még pe-

dig a' Catholicus Egyesület legtüzesebb Szószollója, O'Connell Dániel Úr kívánja magát a' Megye Képviseelőjévé választatni. Dublinban kevéssel ez előtt népes gyűlések voltak a' Catholicusoknak. Itt elő adta O'Connell Úr, micsoda okok vilték ötöt ezen lépésre. Arról nints törvény; hogy Képviseelőnek a' Parlamentbe Catholicus ne választassék, és így ötöt szabad elválasztani; csak az van a' törvényekben meghatározva, hogy az Alsó Ház tagjai közzé senki fel ne vétessék a' ki hittel nem erősíti, hogy a' Királyt az Egyház fejének megismeri, a' Transsubstantiatit nem hiszi, 'sa' Misét és a' Szentek segítségül való hívását megtagadja. Most már oda akarja O'Connell Úr a' dolgot vinni, hogy Képviseelővé elválasztván, ez eránt, természetesen, az Alsó-Házban kérdés tétessék: mit kelljen ő véle tenni? — 's az e' felett lejendő vitatásoknak jó végét reményli. —

Nagy zavarodásba hozta a' Kereskedőket, különösen azokat a' kik Portugalliába kereskednek, a' Külső Ministernek a' Lloyd Kávé-házabeli Társaság Titoknokjához írt levele, mellyben az Oporto zárva tartatása (Bloka de alatt való létele) a' Társaságnak tudtára adatik, hogy dolgait ehez képest intézné. Sokan ezen levélből azt következtették, hogy a' Ministerek hajlandók D. Miguel t törvényes fejedelemmek esmerni. A' dolog a' Parlamentben is — Jun. 26-kán elő fordult, és a' Ministerektől mind a' Felső mind az Alsó Házban ez eránt Felvilágosítást kértek. A' Felső Házban Lord Darnley eképpen tette a' kérdést Lord Aberdeen elébe: „miért ismeri el az Országló Szék törvényesnek az Oporto zárva tartását, holott D. Miguel a' lincik parantsolatjából tartatik Oporto elzárva, nyilvánosságos Pártitő Fejedelme ellen?“ A' Minister ezt felelte: A' Lisbonában lévő Anglus Követ fél-

be szakasztotta foglalatosságait. Ennél fogva nem hivatalos úton esvén értésünkre az Oporto elzárattalása: nem lehetett azt az Udvari Ujságban hirdettetni ki. De azomban — minthogy a' dolog valósággal úgy van — kötelességünknek láttuk a' dolgot a' Hajós-Kereskedőknek értékre adni. Erre való volt a' nevezett Társaság Titoknokjához küldött levél. Itt hát a' D. Miguel Királyja való esmeréséről vagy nem esmeréséről szó sints. Anglia magát mindenben a' régi Maximákhoz tartja, és valamint a' Chilit, Bahiai 's egyéb Déli Amerikai kikötőhelyek elzárattalását, mint szintén a' Görög Országokét is, esmerete akkor is, mikor még ezen Országok függetlenek nem voltak: úgy az Oportoit is esmeri. Jól látja ugyan az Országló Szék, hogy ebben D. Miguel nyer: de az egyszer felvett principiumoktól távozni nem akar.“ Ezen felelettel a' Ház megelégedett. — Hasonló értelmű feleletet adott Peel Úr az Alsó Házban Wilson Úrnak. De a' Ház nem látszott véle megelégedni. A' honnan Jun. 30-kán Mackintosh Úr ismét előhozta 's mutogatta, hogy a' ki az Oportoit Blokadát, melly a' D. Miguel parantsolatjára esik, esmeri, annak nem lehet a' D. Miguel törvényes jussát is annak rendelkezésre kétségbe hozni. — Peel Úr, a' Napoli di Romania és Chilit példáját hozván fel, erősítette, hogy ilyen esetekben mindég így szokta magát viselni Anglia. Millyen szemekkel nézi egyébaránt az Országló Szék a' D. Miguel maga viseletét: onnan elégé megtetszik, hogy a' Lisbonában lévő Anglus Követ hivatalos foglalatosságai felvagnak függesztve. — Lord Morpeth azt kérte: hát ha az Oportoit Junta találná bé-zárni Lisbonát: mit fogna az Országló Szék tenni? Mellyre Peel Úr azt felelte, hogy semmi talá-

lomra felvett (hypothetisch) kérdésbe bele nem ereszkedik, 's nem ad nevet, mint a' Reis-Effendi hasonló esetben mondta, a' még meg nem született gyermeknek. (A' Navarini ütközet Oct. 20-kán meg esvén, Konstantinápolyban Nov. 5-kán, a' mikor azt csak a' Követek tudták, a' Reis-Effendihez oda küldik az Anglus, Orosz, és Frantzia Követek a' Tolmácsokat három kérdéssel, mellyek között egyik e' volt: Miképpen fogná a' Fényes Porta venni, ha a' Török és Egyiptomi Hajós-sereg és az Egyesült Flotta közt ütközetre kerülne a' dolog? — a' felelet e' volt: „a' gyermeknek, míg meg nem születik nints neve“ — Erre tzelez Peel Úr feljebb mondott szavaival.)

Frantzia Ország.

A' Király vissza állította Jun. 13-kén költ Rendelésében a' Párisi Univerzitásnál az Ország igazgatás tudományát Tanító-székét, mellyet a' közcelebb volt Ministerium eltörölt.

Jun. 18-kán a' Követek Házában az 1829-diki Budget vagy is Országos költségek számbaszedésére kiküldött Biztosság elő adta az ezen tárgyat illető vélekedését. A' Biztosság szószóllója Gauthier Úr volt, a' ki az Országos Költségek kevesítésére a' többek közt a' Ministerek fizetésének lejjebb szállítását ajánlotta, úgy hogy azok 150,000 Frank helyett 120,000 Frankot vegyenek. Egyedül a' Külső Ministernek maradjon meg az eddig való fizetése, minthogy annak a' Külső Országai Követek vendéglésére sokat kell kiadni. Felvette továbbá Gauthier Úr egyenként a' Ministeri-Osztályokat 's mindenikre tett valami megjegyzést. Az egész Ház figyelemmel halgatta; 's el kezdte a' következő Ülésben a' Bud-

get pontjait egyenként tanátskozás alá venni.

A' régi Ministerek törvénybe idéztetésére nézve az a' hír terjedt el, hogy az ez eránt ki nevezett Biztosság addig akarja húzni halasztani a' dolgot, hogy az a' mostani Parlamentről el maradván a' jövőre jusson. E' volt az oka, hogy Constant Benjamin Úr, (egyik tagja azon Biztosságnak) a' Jun. 5-öki Ülésben minckutánna vélekedését az akkor senforgott tárgy eránt (a' Budget pontjai vitatódttak) elmondta, így szólt a' Ház tagjaihoz: „Azon hírre nézve melly rólunk (a' Biztosság tagjairól) azt beszéli, hogy a' mostani Parlamenti Üléseket elfogjuk engedni telni a' nélkül, hogy a' dolgot az Urak eleibe hoznánk — azt mondom, nem igaz. Én ugyan nem vagyok Társaimnak hivatalos Organuma; de tudom, hogy azok miképpen gondolkoznak. Tudom, hogy nagyon tisztelleltel viseltetnek a' Házhoz, mint sem — minckutánna látják, mennyire kívánja a' Ház a' dolog miben létét megérteni — azt akarhatnák, hogy az Uraknak bizonytalanságban kellessék hazamenniük. Azt is tudom, hogy sokkal igazságosabbak, mint sem fel hagynak valakire a' Vádakat halmoztatni, a' nélkül, hogy azoknak felvilágosításán ne igyekezzenek. Ha a' feltett vádakra elégséges felvilágosítást nem fognánk látni: közölni fogjuk az Urakkal. Ha nem tudnánk benne megegyezni, hogy mennyire vagyunk mi elbótsátva 's meghatalmazva: akkor is jelentést fogunk tenni. Mert bizonyosan ez az, a' mit az Urak kívánnak (Közönséges reá hagyás) Én hát újra azt mondom, ne hidjék az Urak fölünk, hogy mi kész akartva ki akar-nánk magunkat a' reánk bizott kötelesség alól vonni, vagy hallgatásba akarnánk az egész dolgot meríteni; mivel ez nem csak azon illendőséget, mellyel a' Háznak tartó-